

Prenovljena stanovanjska hiša na Starem trgu bo ohranila prvotni zunanji videz.

PRENOVA STARE LJUBLJANE

Z injekcijami nad zidove

Prenovitev stanovanjske zgradbe na Starem trgu 6, ki jo izvajajo naši gradbinci, teče v okviru prenove stare Ljubljane. Investitor je Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Center, predračunska vrednost pa je ena stara milijarda. Projekte pa je izdelal Projektivni biro Ambient, odgovorni projektant pa je ing. Ribič.

»Tehnika je začela s pripravljalnimi deli na objektu, ki je bil predhodno očiščen v mesecu januarju. Prvi sanacijski ukrep je injektiranje obstoječih nosilnih zidov in temeljev,« nam je 15. februarja, ko smo obiskali gradbišče, povedal Janči Furek, dipl. ing. Ker omenjena dela izvaja tudi ZRMK, smo se pogovarjali tudi s predstavniki te ustanove.

»Injektiranje gradbenih konstrukcij poteka z napravo, ki sestoji iz kompresorja, tlačnega kotla in mešalca. Injekcijska zmes se z nizkimi pritiski aplicira po gumijastih ceveh v zid. Ko se porozno oziroma votlo mesto zapolni z injekcijsko maso, se pritiski povečujejo do približno 4 atm in s tem povzročajo v zidu odfiltriranje odvečne vode iz injekcijske zmesi do tolikšne mere, da se prvotno zelo tekoča zmes zgosti do vodocementnega faktorja približno med 03 in 04. Cilj je tako dosežen – star zid dobi večjo nosil-

nost«, nam je pojasnil Edo Vugrinec, gradbeni tehnik. Nato smo v nadaljevanju pogovora s tovarišem Furekom izvedeli, da bo naslednja gradbena faza rušenje, čiščenje in hkrati izdelava novih nosilnih delov. Namen prenovljenega objekta pa je povečanje stanovanjskih kapacitet na Starem trgu in pridobitev novega lokala, katerega namembnost še ni določena.

Projektirana je slaščičarna, lahko pa bo na njenem mestu tudi trgovina s čevlji. Na zahtevo Zavoda za spomeniško varstvo se bo zunanji videz objekta ohranil.

Poleg tega pa moramo omeniti, da se naši gradbeniki na teh gradbiščih srečujejo tudi s težavami. Gradbišče je namreč utesnjeno, otežkočena sta transport in odvoz materiala, za deponijo ni prostora, težave pa so tudi z garderobo. Tudi rok dokončanja – mesec junij je precej kratek. Kot smo že omenili, je gradbišče utesnjeno, prav zato pa tudi ne more sprejeti večjega števila delavcev.

Zato bo verjetno nujna uvedba dvozmenskega dela ali pa varijanta podaljšanega delovnega časa.

M. K.

Prenovitev stanovanjske hiše Stari trg 6. Težave pri delu predstavlja tudi deponija. Naši delavci odvažajo star izkopan material s kamionom.

Prenovitev stanovanjske hiše Stari trg 6 – sodelovanje Tehnike in ZRMK. Posneli smo delavca ZRMK pri jačanju starih zidov s cementno suspenzijo, ki je sestavljena iz cementa, vode in opalske breče.

HERMES – SOUSTANOVITELJ NOVE DELOVNE ORGANIZACIJE V LITJI

Dohodkovno povezovanje

Uresničevanje določil zakona o združenem delu

Nova organizacija združenega dela se bo organizirala in konstituirala kot proizvodna delovna organizacija, katere glavna dejavnost bo proizvodnja kovinske in lesne galanterije. Samoupravni sklad za razvoj gospodarstva občine Litija je kot ustanovitelj že zagotovil svoj delež v obliki kredita, delovna organizacija Hermes pa je svoj delež zagotovila na temelju dohodkovnega povezovanja.

Delovni organizaciji Hermes in PKT Litija sta zato sklenili samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev pri ustvarjanju skupnega dohodka, ki je bil podpisan dne 14. 2. 1980. S tem samoupravnim sporazumom sta delovni organizaciji uredili združevanje dela in sredstev ter medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnega cilja tega združevanja, ki je skupna proizvodnja in promet.

Hermes se na ta način kot prometna delovna organizacija povezuje s proizvodno delovno organizacijo. V navedenem samoupravnem sporazumu sta podpisnici določili, da bosta trajno poslovno sodelovali na temelju medsebojne odgovornosti in odgovornosti do družbene skupnosti ter spoštuječ posamezne in njune skupne interese. Na tej podlagi delovni organizaciji skupno določata proizvodni program, ki bo med drugim obsegal tudi proizvodnjo sponk in sicer kot dopolnilni program delovne organizacije »Milan Vidak« iz Futoga, Vojvodina, s katero je Hermes že sklenil samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na osnovi skupnega prihodka. Nadalje bosta delovni organizaciji skupno planirali proizvodnjo in tudi prodajo, ki jo bo v glavnem opravljala delovna organizacija Hermes, saj je ravno to tudi cilj sklenjenega samoupravnega sporazuma.

Združena sredstva bo delovna organizacija v ustanavljanju uporabila za dograditev proizvodnih in ureditev poslovnih prostorov. Adaptacijska in investicijska dela bodo predvidoma končana do letošnjega praznika dela, nakar se bo začela skupna proizvodnja.

Delovna organizacija Hermes bo udeležena na skupaj ustvarjenem dohodku in ima v okviru te udeležbe na podlagi minulega dela pravico do vrnitve revalorizirane vrednosti združenih sredstev in do nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi. Delovni organizaciji pa sta se tudi do-

govorili, da bosta morebitno izgubo pri poslovanju pokrivali obe in sicer v sorazmerju z udeležbo v združenih sredstvih in v istem sorazmerju nosita tudi rizik združevanja dela in sredstev po sklenjenem samoupravnem sporazumu.

JANKO ARAH

Za konfekcijo in trikotažo

Letos bo Gospodarsko razstavišče že tretjič organiziralo bienalni sejem YUKONTRI 80. Razstava je zaprtega, poslovnega tipa in je namenjena delavcem v jugoslovanski konfekciji in trikotažni industriji, da bi se seznanili z najnovejšo tehnologijo in ponudbami vodilnih proizvajalcev tovrstnih strojev.

Doslej je prijavljenih 125 razstavljalcev iz 12 držav. Ob sejmu bodo tekla tudi strokovna posvetovanja o sodobnih strojih in opremi za konfekcijo in trikotažo. Posvetovanje bo organizirala Zveza inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije, v sodelovanju z Gospodarskim razstaviščem 5. in 6. marca. Sodelovanje vrhunskih strokovnjakov iz domovine in tujine nakazuje, da bodo na posvetovanju kakovostno prikazane in obdelane konkretne novosti, tako s področja proizvodnje konfekcije kot tudi s področja proizvodnje trikotaže.

Sejem bo v dneh od 4. do 7. marca letošnjega leta.

Varčevanje z energijo

Ker je energija vsak dan dražja, moramo razmišljati o tem, kako bi jo čimbolj racionalno izkoristili. Eden izmed predlogov, ki so bili dani, je tudi uvedba poletnega delovnega časa. V poletnih mesecih naj bi vstajali eno uro prej in tako izkoristili sončno svetlobo ter zmanjšali stroške za energijo zvečer. Večina zahodnoevropskih dežel je že uvedla tak čas, tudi sosedi Italija in Avstrija. Nedvomno bi z uvedbo poletnega delovnega časa nekoliko zmanjšali porabo energije v večernih urah, obenem pa bi rešili tudi nekatera vprašanja, ki so povezana z različnimi časi v poletnih mesecih, ko morajo vsi, ki prestopajo jugoslovansko-italijansko ali jugoslovansko-avstrijsko mejo premikati ure na kazalcih.

Bolje kot o uvedbi poletnega delovnega časa pa bi verjetno veljalo razmišljati o prehodu na zimski delovni čas. V večini delovnih organizacij se začne delo ob šesti uri zjutraj v trgovinah, in družbenih ustanovah pa ob sedmih. Zaradi tega celo zimo trošimo drago elektriko vsaj uro ali dve zjutraj na delovnih mestih, pa tudi doma, predno se odpravimo na delo. Verjetno bi s prestatvijo delovnega dne za eno uro naprej prihranili ogromno energije. Namesto ob šestih, bi tovarne začele delati ob sedmih zjutraj, ustanove in trgovine pa ob osmih ali devetih. O tej pobudi bi veljalo natančneje premisliti in jo tudi ovrednotiti. Naj dodamo, da ob prehodu na zimski delovni čas v razvitejših državah niso razmišljali, predvsem zato ne, ker se pri njih začne delo šele ob osmi ali deveti uri zjutraj in traja do sedemnajste ure. Zaradi tega pač niso razmišljali o uvedbi zimskega delovnega časa, temveč o uvedbi poletnega delovnega časa, pri nas v Jugoslaviji, kjer pa se delavnik začne zgodaj, pa bi verjetno bilo smotno razmišljati o uvedbi zimskega delovnega časa.

B. P.

Naloge v letošnjem letu

Nedvomno je naša najpomembnejša naloga v letošnjem letu stabilizacija. V ta prizadevanja se morajo vključiti vse OZD in Gospodarska zbornica, splošna združenja in medobčinske gospodarske zbornice, pa tudi vse družbene politične skupnosti in organizacije, vključiti pa se mora tudi vsak delavec in občan. Vsi ukrepi za racionalizacijo proizvodnje, večanje produktivnosti, smotrnejšo izrabo surovin in energije ter delovnega časa pa bodo ostali le črka na papirju, v kolikor jih ne bomo izvajali. Ob tem si je treba prizadevati tudi za hitrejše razvijanje odnosov skupnega prihodka in dohodka med vsemi tistimi organizacijami in skupnostmi, ki so v sistemu družbene reprodukcije povezani in vzajemno soodvisni. Pospeševati je tre-

ba tudi združevanje sredstev za skupne naložbe na podlagi skupnih razvojnih programov. Doslej smo sredstva vse prevečkrat trošili za manj smotne naložbe in jih drobili. Le z združevanjem sredstev bo možno doseči zastavljeno prestrukturiranje gospodarstva. Velik devizni primanjkljaj v preteklem letu je pokazal z vso ostrino potrebo po spremembi strukture gospodarstva, po izgrajevanju takega gospodarstva, ki bo v večji meri uporabljalo domače surovine in domače znanje.

V okviru Ljubljane je pomembna naloga tudi povezovanje na področju zunanje trgovine, kar naj bi prispevalo k povečanemu izvozu našega gospodarstva na eni strani in zmanjšanju uvoza na drugi strani oz. predvsem k racionalizaciji uvoza. Povezovanje pa

bo potrebno tudi na področju preskrbe in korak dlje, na področju živilske industrije.

Posebno vprašanje ostaja stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, kjer bi morali doseči doslednejše uresničevanje samoupravnih odnosov. Na tem področju je še posebej pomembno, da se povežejo na dohodkovnih odnosih vsi, ki so povezani z gradnjo, od OZD, ki opravljajo komunalne storitve, urejujejo teren, gradbenih in montažerskih OZD, pa do projektantov in končnih izvajalcev obrtniških del. Potreben pa bo tudi mnogo večji vpliv občanov oz. potrošnikov na oblikovanje cen v gradbeništvu. Verjetno bi kazalo ob neizpolnjevanju programa stanovanjske izgradnje ugotoviti, kdo je krivec za to, nekdo pa bi moral dati odgovor tudi na vprašanje, zakaj je lahko m² stanovanjske površine v Kamniku 10-20% cenejši kot v Ljubljani.